

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

УКРАЇНА І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ:
ПОЛІТИКА, КУЛЬТУРА, МОВА, ІСТОРІЯ

підготовки	здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальності	014 Середня освіта
освітньо-професійної програми	Середня освіта. Німецька мова

Силабус нормативного освітнього компонента «Україна і Європейський Союз: політика, мова, історія» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Німецька мова.

Розробник: Біскуп Ірина Павлівна, доктор філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики (протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.).

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 30.08.2022 р.

Зміни до силабусу внесено на підставі рішення засідання науково-методичної комісії факультету іноземної філології протокол № 7 від 03.02.2022 р.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики протокол № 8 від 11.02.2022 р.

Завідувач кафедри: Біскуп І. П.

Погоджено:

Гарант освітньої програми: (доц. Близнюк Л. М.)

I. Опис нормативного освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика нормативного освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта Середня освіта. Німецька мова Бакалавр	Циклу професійної підготовки
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 1-й
		Семестр 1-ий
		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 28 год.
		Консультації 6 год.
ІНДЗ: <u>передбачено</u>		Самостійна робота 38 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська, англійська

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Біскуб Ірина Павлівна	
Науковий ступінь	Доктор філологічних наук	
Вчене звання	Професор	
Посада	Професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики	
Контактна інформація	м.т. (066)1891014	
	ibiskub@vnu.edu.ua	
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi (посилання на електронний розклад)	
	Заняття за розкладом. Консультації: в день проведення лекцій/ семінарських занять (за попередньою домовленістю).	

III. Опис нормативного освітнього компонента

1. **Анотація освітнього компонента.** Євроінтеграційний курс України, покладений в основу зовнішньої та внутрішньої політики України, вимагає поглибленої уваги у системі підготовки здобувачів освіти у закладах вищої освіти. Освітній компонент 1 (ОК 1) був уведений до навчального плану за результатами опитування здобувачів освіти після упровадження модуля Жана Моне «Мовна політика ЄС». Здобувачі освіти факультету іноземної філології потребують сучасних знань щодо культурних, політичних, історичних та мовних зв'язків України та Європейського Союзу. Перелік тем навчального ОК сконцентрований навколо формування навичок для усвідомлення цінностей вільного громадянського суспільства, верховенства права, реалізації прав і свобод людини. Буде також запропонований огляд та ретельний аналіз основних векторів євроінтеграції України з урахування важливої ролі іноземних мов у цьому процесі, усвідомлення важливості філологічних знань загалом та володіння іноземними мовами зокрема у розбудові України та її цілеспрямованому русі до ЄС. **Предмет** ОК – культурні, політичні, історичні та мовні зв'язки України та Європейського Союзу, розуміння і повага до мовного і культурного розмаїття, формування демократичних цінностей.

2. **Пререквізити й постреквізити.** Теоретичне й практичне підґрунтя ОК «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» утворюють базові знання, отримані з курсу «Історія України» у середній школі та під час підготовки до ЗНО із цього освітнього компоненту, а також рівень володіння іноземними мовами (англійською або німецькою та французькою) на рівні А2. До **постреквізитів** ОК належить «Англійська (німецька, французька) мова».

3. **Мета і завдання освітнього компонента.** Метою викладання ОК «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» є формування в здобувачів освіти системи знань і вмінь, скерованих на розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі філології та середньої освіти, що передбачає застосування культурологічних, історичних, політичних, освітніх та філологічних знань.

До основних **завдань** належать:

1. Ознайомити здобувачів освіти з історією, передумовами виникнення та основними етапами формування Європейського союзу;

2. окреслити основні фактори успішної багатокультурної та багатомовної політики ЄС;

3. встановити історичні, культурні, політичні та мовні зв'язки України та Європейського Союзу; визначити місце та роль іноземних мов у формуванні громадянського суспільства, забезпечення основних прав і свобод особистості;

4. сформувати у здобувачів освіти повагу до загальнолюдських та Європейських цінностей, здатність зберігати та примножувати моральні, культурні,

наукові цінності і досягнення суспільства.

4. Результати навчання (компетентності). Опанувавши освітній компонент «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» здобувачі освіти здобудуть такі **компетентності**:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати різного рівня складності спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі педагогіки, викладати англійську та німецьку/французьку мови в закладах загальної середньої освіти, що передбачає застосування сучасних теорій та методів освітніх наук і новітніх інформаційних технологій;

загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.

ЗК3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій.

ЗК5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

фахові компетентності:

ФК4. Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку німецькомовної літератури.

ФК9. Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісне ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.

ПРН3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.

ПРН5. Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН6. Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.

ПРН16. Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Україна і Європейський Союз: політика, історія							
Тема 1. АЛ: Угода про асоціацію між Європейським Союзом (ЄС) і Україною.		2	2		4	1	3
Тема 2. Історія створення Європейського Союзу.		2	2		4		3
Тема 3. Етапи розширення ЄС		2	4		4	1	6
Тема 4. Основні інститути ЄС. Географія та демографія ЄС.		2	4		4	1	6
Тема 5. Правові механізми ЄС. Захист прав людини. Правове регулювання відносин України з Європейським союзом.		2	4		4	1	6
Разом за модулем 1		10	16		20	4	24
Змістовий модуль 2.							
Україна і Європейський Союз: міжкультурні та міжмовні зв'язки							
Тема 6. Мовна політика ЄС		2	2		4		2

Тема 7. Мажоритарні, міноритарні та регіональні мови в ЄС. Мовна освіта в Україні та ЄС.		2	4		4	1	6
Тема 8. Освітні та культурні проекти ЄС. Еразмус +		2	4		4	1	6
Тема 9. Комунікативна стратегія ЄС. Е-демократія в Україні та ЄС.		2	2		6		2
Разом за модулем 2		8	12		18	2	16
Разом протягом семестру		18	28		38	6	40
Види підсумкових робіт							Бал
ІНДЗ							20
Екзаменаційна контрольна робота							20
Усний екзамен							20
Усього	90	18	28	-	38	6	100

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ.

Таблиця 4

Тема	Кількість годин	Питання для самостійного опрацювання
Тема 1. АЛ: Угода про асоціацію між Європейським Союзом (ЄС) і Україною	4	Політичні та економічні аспекти Угоди про асоціацію Україна-ЄС
Тема 2. Історія створення Європейського Союзу	4	Вплив першої та другої світових воєн на утворення ЄС
Тема 3. Етапи розширення ЄС	4	Роль України у розширенні ЄС
Тема 4. Основні інститути ЄС. Географія та демографія ЄС.	4	Демографічні проблеми ЄС
Тема 5. Правові механізми ЄС. Захист прав людини. Правове регулювання відносин України з Європейським союзом.	4	Європейський суд з прав людини
Тема 6. Мовна політика ЄС	4	Мовна політика у резолюціях Європарламенту.
Тема 7. Мажоритарні, міноритарні та регіональні мови в ЄС. Мовна освіта в Україні та ЄС.	4	Рамка CEFR та рівні володіння мовою

Тема 8. Освітні та культурні проекти ЄС. Еразмус +	4	Skills Panorama та перспективи працевлаштування в країнах ЄС та Україні
Тема 9. Комунікативна стратегія ЄС. Е-демократія в Україні та ЄС.	6	Е-комунікація в Україні та ЄС
Разом:	38	

VI. Політика оцінювання

Розподіл балів та критерії оцінювання

Під час вивчення ОК «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» здобувач освіти виконує такі види робіт: вивчення теоретичного й практичного матеріалу (на практичних заняттях та самостійно, включно з підготовкою індивідуального завдання), написання тестів. Повноцінне засвоєння освітнього компонента передбачає відвідування лекцій, індивідуальне опрацювання літературних джерел відповідно до тематики семінарських занять; підготовку презентацій.

Для підготовки індивідуального науково-дослідного завдання на тему «Політичні (історичні, економічні, мовні, культурні) вектори взаємодії України ЄС» здобувачі освіти проводять опитування на актуальні теми та представляють власні дослідження, виконані у формі проєктів (20 балів).

За умови участі здобувачів освіти у навчанні з елементами *дуальної освіти* передбачено можливість самостійного опрацювання здобувачами освіти матеріалів початкових занять протягом одного дня на тиждень та зарахування їх результатів до загальної кількості балів поточного контролю.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), або окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом.

Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Відвідування лекцій. Відвідування лекцій – обов’язкове.

Відвідування практичних. Кожне практичне заняття оцінюється окремо, тому відвідування усіх практичних – обов’язкове. Втрачені через відсутність здобувача освіти бали – не відпрацьовуються, за винятком, якщо заняття було

пропущене через поважну причину, підтверджену документально.

Несвоєчасне виконання завдання. Здобувач освіти, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність. Якщо здобувач освіти відсутній на практичному занятті з поважної причини, відпрацювання здійснюється під час індивідуально узгодженої консультації.

Відсутність здобувача освіти на тестових видах роботи оцінюється в «0» балів. Повторне написання тестів можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує причину відсутності здобувача освіти.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО.

Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:

Учасник освітнього процесу повинен виявляти толерантність і дотримуватися етичних норм та правил поведінки під час спілкування з іншими здобувачами освіти та викладачем, сумлінно виконувати покладені на нього обов'язки, прагнути до особистісного й професійного зростання та уникати будь-яких виявів неправдивості, що порушують наукову етику й виражають неповагу до чужих інтелектуальних надбань (див. Положення про запобігання академічному плагиату: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти допускається до складання екзамену з ОК за умови виконання усіх видів завдань, передбачених силабусом освітнього компонента.

У разі отримання незадовільної оцінки під час складання екзамену здобувачу освіти надається можливість повторного складання в терміни, визначені розкладом екзаменаційної сесії.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Усі види навчальної діяльності здобувача освіти оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль у 1 семестрі здійснюється у формі екзамену. Сумарна кількість балів, яку здобувач освіти отримує під час засвоєння ОК та під час екзамену (з можливістю повторного складання). ОК складається з трьох змістових модулів; його вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання змістових модулів (максимум 40 балів);
2. Індивідуальне завдання (максимум 20 балів);
3. Екзаменаційна контрольна робота (максимум 20 балів);
4. Усний екзамен (максимум 20 балів).

Викладач залишає за собою право заохотити здобувачів освіти додатковими балами (до 5 балів) за участь у різних видах наукової та навчальної діяльності, що передбачає використання професійних навичок, дотичних до освітнього компонента (участь у діяльності проблемної групи, публікація статей і тез доповідей, виступи на конференціях тощо).

Підсумкову оцінку за національною шкалою буде внесено в залікову відомість.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Біскуб І. П., Данильчук А. Л., Макарук Л. Л. Філософія, суспільство, мова: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 224 с.
2. Європейське право: право Європейського союзу: підручник. Київ: Ін Юре, 2015.
3. Конституційні акти Європейського Союзу (в редакції Лісабонського договору) / пер. Г. Друзенка та С. Друзенко. Київ: К.І.С., 2010.
4. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування. Київ: Знання, 2009. 751 с.

5. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. Київ: Міленіум, 2009. 588 с.
 6. Поглиблення відносин між ЄС та Україною Що, чому і як? / за ред. Майкла Емерсона і Вероніки Мовчан. Київ, Брюссель: Центр європейських політичних досліджень (CEPS), Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД). 2016. 267 с.
 7. Програма інтеграції України до Європейського Союзу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=n0001100-00#Text>. (Дата звернення: 10.05.2022)
 8. Прокопенко Л. Л. Інституційна система ЄС: навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 220 с.
 9. Рудік О. М. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС: навч. посіб. Київ: Міленіум, 2009. 278 с.
 10. About Multilingualism Policy. URL: https://ec.europa.eu/education/policies/multilingualism/about-multilingualism-policy_en. (Дата звернення: 10.05.2022)
 11. An official website of the European Union. URL: <https://ec.europa.eu/> (Дата звернення: 10.05.2022)
 12. Erasmus+, Capacity building in higher education (CBHE) action. Survey report : impact of COVID-19 on the implementation of Erasmus+ CBHE projects. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5af085cb-d952-11eb-895a-01aa75ed71a1/language-en>. (Дата звернення: 10.05.2022)
- Додаткова література**
13. EU Publications. URL: <https://op.europa.eu/en/web/general-publications/publications?fbclid=IwAR2GtSrRofeUez3WepCC6nYqnVhOjP1U5uXkloJvKSAL1Lv-XJfxap1BNho>. (Дата звернення: 10.05.2022)
 14. European Union Language Policy. Jean Monnet Module. URL: <https://all.vnu.edu.ua/nauka/jean-monnet-project>. (Дата звернення: 10.05.2022)
 15. Hix S. The Political System of the European Union. London : Palgrave Macmillan ; 3rd edition edition, 2011. 448 p.
 16. How the European Union works: Your guide to the EU institutions. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2012. 40 p.
 17. Jacobs F. The European Parliament. London: John Harper Publishing, 2016. 512 p.
 18. Linguistic Diversity. URL: https://ec.europa.eu/education/policies/linguistic-diversity_en.
 19. McCormick J. Understanding the European Union: A Concise Introduction. London: MacMillan Education UK, 2017. 252 p.